Գլուխ 3. Համակարգի աշխատանքի նկարագրություն

1.2 Անվտանգ Էլեկտրոնային քվեարկության համակարգի աշխատանքի նկարագրությունը

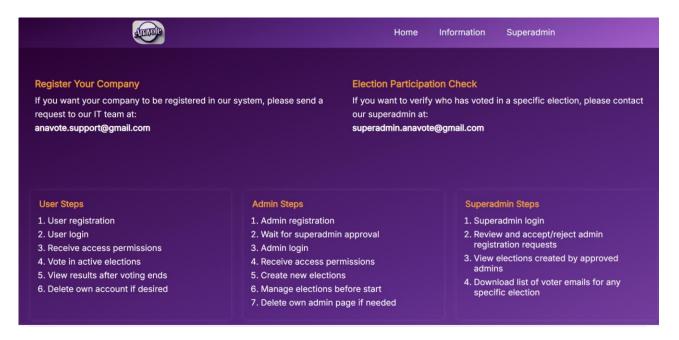
Դիտարկենք ընկերության օրինակով համակարգի թեստավորման սցենար։Ենթադրենք մեր համակարգը կիրառվում է մի «Synopsys» ընկերությունում։ Այս թեստավորման ընթացքում քվեարկությունը նախատեսված է միայն մարքեթինգի բաժնի աշխատակիցների համար՝ ընտրելու ընկերության նոր կառավարման ներկայացուցչին։

Գլխավոր էջում հասանելի են «User/Admin Registration», «User/Admin Login» և «Superadmin Login» կոձակները։

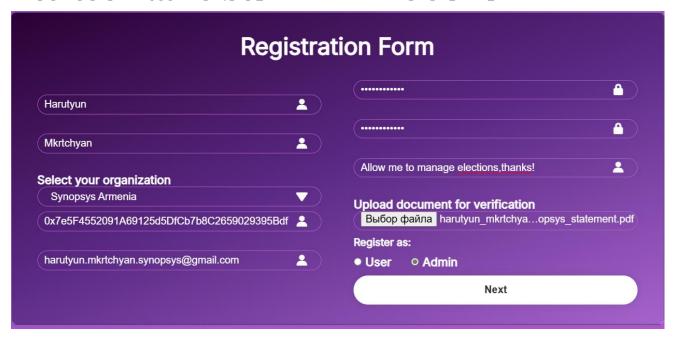
Նկ. 3.1 Գլխավոր էջ

Համակարգն ունի ինֆորմացիայի էջ։ Էջում պարունակվում է տեղեկատվություն տարբեր տեսակի օգտվողների համար։ Կազմակերպությունների գրանցման համար նշված է ՏՏ թիմի էլեկտրոնային հասցեն,իսկ քվեարկությունների մասնակիցների և քվեարկության մասին տեղեկատվություն ստանալու համար՝ սուպերադմինի էլեկտրոնային հասցեն։ Պարունակվում են համակարգից օգտվելու մասին քայլերը՝ 3 տեսակի օգտատերերի համար։

Նկ. 3.2 Ինֆորմացիայի էջ

Համակարգի տվյալների բազայում պահվում են տարբեր կազմակերպությունների տրամադրած աշխատակիցների էլ. հասցեներն ու մետամասկի հասցեները։ Որպես ադմին գրանցվելու համար լրացվում են հետևյալ տվյալները՝ անունը,ազգանունը,կազմակերպության անունը,մետամասկի հասցեն,կազմակերպության տրամադրած էլեկտրոնային հասցեն,գաղտնաբառը, գաղտնաբառի կրկին,նամակ սուպերադմինին ուղղված, ֆայլ,որը հաստատում է անձի պաշտոնը։

Նկ. 3.3 Ադմինի գրանցման ձևաթուղթ

«Next» կոմակը սեցմելուց հետո անհրաժեշտ է բացվող պատուհանում լրացնել նույնականացման մեկանգամյա կոդը։

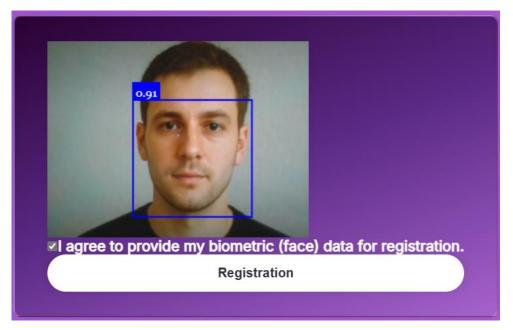

Hello, your verification code is: 576448

Նկ. 3.4 Նույնականացման կող աղմինի համար

Համակարգում օգտագործվում է դեմքը,որպես կենսաչափական տվյալ։ Նույնականացման կոդի ձիշտ լինելուց հետո բացվում է ևս մեկ պատուհան։ Անհրաժեշտ է թույլատրել տեսախցիկի հարցումը։ Դեմքը նկարելուց առաջ անհրաժեշտ է թույլատրել կենսաչափական տվյալի պահպումը։ Նկարվող դեմքը պահպանվում է գաղտնագրված ձևով։

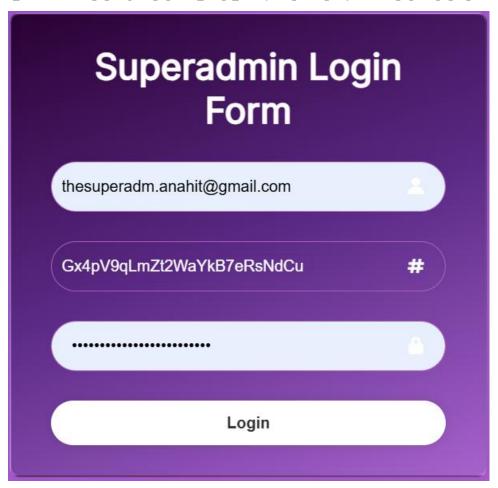
Նկ.3.5 Կենսաչափական տվյալի պահպանման էջ

Գրանցումը հաստատելուց հետո համակարգը ցույց է տալիս տեղական հաղորդագրություն, որտեղ նշվում է, որ ադմինը հաջողությամբ ավելացվել է սպասող ադմինների աղյուսակում և անհրաժեշտ է սպասել։ admin's data is successfully added to pending admins database. Wait for superadmins decision:)

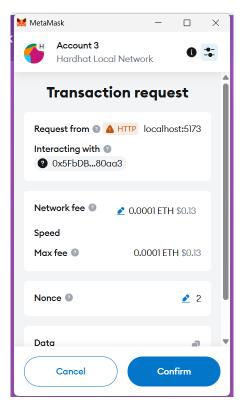
Նկ. 3.6 Աղմինի գրանցման հաստատման պատուհան

Սուպերադմինի մուտքի ձևաթղթում անհրաժեշտ է լրացնել էլեկտրոնային հասցեն, գաղտնաբառը և հատուկ գաղտնի բառը, որը հայտնի է միայն սուպերադմինին։

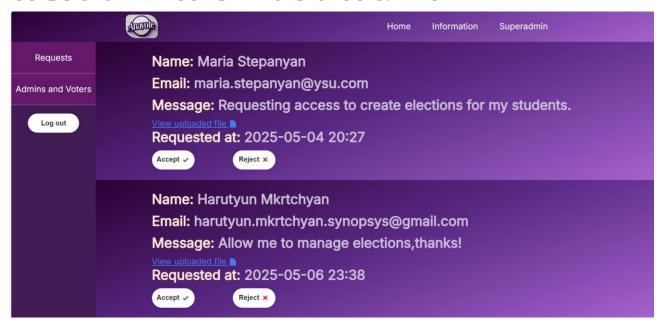
Նկ. 3.7 Սուպերադմինի մուտքի ձևաթուղթ

«Login» կոմակը սեղմելուց հետո անհրաժեշտ է լրացնե էլեկտրոնային հասցեյին ուղարկված նույնականացման կոդը։Նույնականացման գործընթացից հետո բացվում է «MetaMask» հավելվածի պատուհանը, որտեղ պետք է մուտքագրել գաղտնաբառը՝ փոխանցումը հաստատելու համար։ Սուպերադմինն այն հաստատում է։

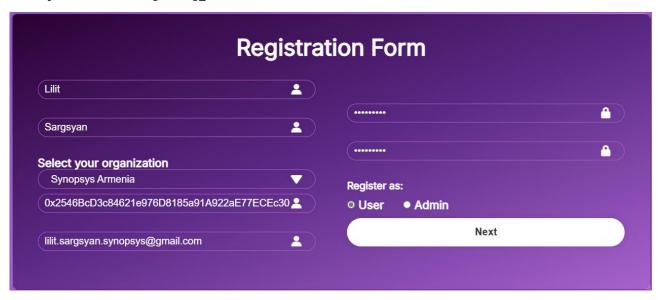
Նկ. 3.8 Фոխանցման հաստատման պատուհան

Համակարգում երևում է ադմինի տվյալները՝ անուն,ազգանունը, էլ.հասցեն, հաղորդագրությունը,ուղարկած ֆայլը և հարցման ժամ, ինչպես նաև «Accept» և «Reject» կոձակները։Սուպերադմինը ադմինին հաստատում է «Accept» կոձակի միջոցով։ Այժմ ադմինը կարող է մուտք գործել և ստեղծել քվեարկություններ։

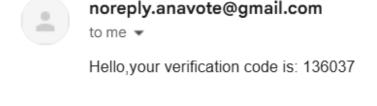
Նկ. 3.9 Ադմինների ուղարկած հարցումների էջ

Որպես օգտատեր գրանցվելու համար աշխատակիցը բացում է գրանցման ձևաթուղթը և լրացնում իր տվյալները, ներառյալ անունը, ազգանունը, էլ. հասցեն, գաղտնաբառը, դրամապանակի հասցեն և ընտրում իր կազմակերպությունը։Տվյալները լրացնելուց հետո նա սեղմում է «Next» կոձակը։

Նկ. 3.10 Oգտատիրոջ գրանցման ձևաթուղթ

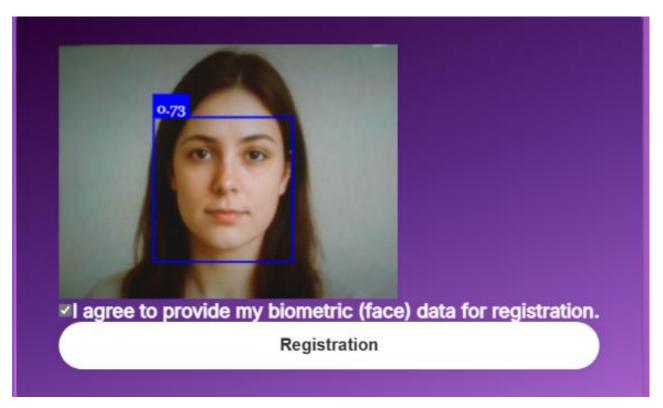
Համակարգը տեղեկացնում է,որ անհրաժեշտ է ստուգել էլեկտրոնային հասցեն և ստացված մեկանգամյա նույնականացման կոդը գրել բացվող պատուհանում։

Նկ. 3.11 Նույնականացման կող օգտատիրոջ համար

Կոդի ձիշտ լինելուց հետո բացվում է հաջորդ էջը որտեղ օգտատերը պետք է իր համաձայնությունը տա տեսախցիկին օգտագործելու,պետք է նաև նշի,որ համաձայն է իր կենսաչափական տվյալը գրանցման համար տրամադրելու։Գրանցման կոձակին սեղմելուց աշխատակիցը հաջողությամբ ավարտում է իր,որպես օգտատեր գրանցումը։

Նկ. 3.12 Կենսաչափական տվյալի պահպանման էջ

Օգտատիրոջ կենսաչափական տվյալը պահպանվում է AES-256 գաղտնագրման ալգորիթմով։Մուտքի ժամանակ հաշվվում է Էվկլիդեսյան հեռավորությունը։ Էվկլիդեսյան հեռավորությունը չափում է երկու կետի միջեւ ուղղագիծ հեռավորությունը տարածության մեջ։ Այն ամենահիճսական և լայն կիրառվող հեռավորության չափման մեթոդն է։ Օգտագործվում է մեքենայական ուսուցման, դեմքի ձանաչման և այլ ոլորտներում։Նրա բանաձևը հիճսված է Պյութագորասի թեորեմի վրա։

Համակարգը վերադարձնում է հաղորդագրություն, որը տեղեկացնում է, որ օգտատիրոջ տվյալները հաջողությամբ գրանցված են։

user's data is successfully registered

ОК

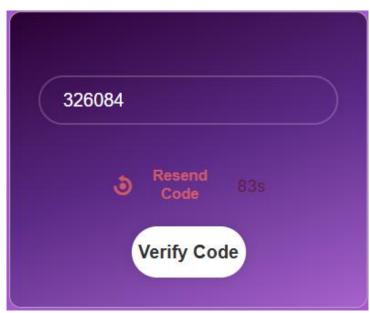
Նկ. 3.13 Oգտագիրոջ գրանցման հաստատման պատուհան

Հաստատված ադմինը մուտք է գործում համակարգ և բացում մուտքի էջը։Մուտքի ձևաթղթում լրացնում է էլեկտրոնային հասցեն և գաղտնաբառը,սեղմում «Login» կոձակը։

Նկ. 3.14 Աոսինի մուտքի ձևաթուղթ

Ճիշտ լինելու դեպքում համակարգը զգուշացնում է ստուգել և մուտքագրել էլ. հասցեին ուղարկված կոդը։

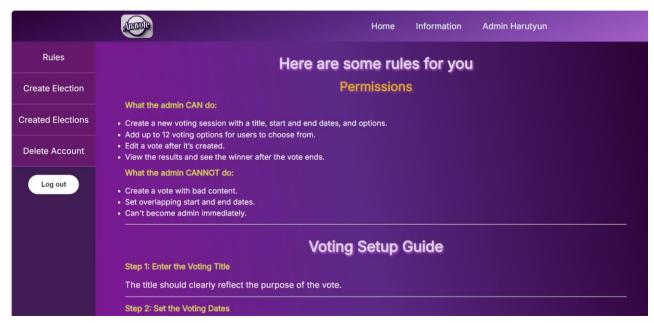
Նկ․3.15 Նույնականացման կոդի հաստատման պատուհան

Նույնականացման կոդի ուղարկման հարցում կարելի է կատարել 2 րոպեն մեկ անգամ։Էլեկտրոնային հասցեյին ուղարկված կոդի մուտքագրումից հետո համակարգը բացում է դեմքով նույնականացման պատուհանը։

Նկ․3.16 Դեմքով նույնականացման պատուհան

Նույնականացումս անցնելուց հետո բացվում է ադմինի գլխավոր էջ։Լռելայն բացվում է ադմինի համար նախատեսված կանոնների էջը։

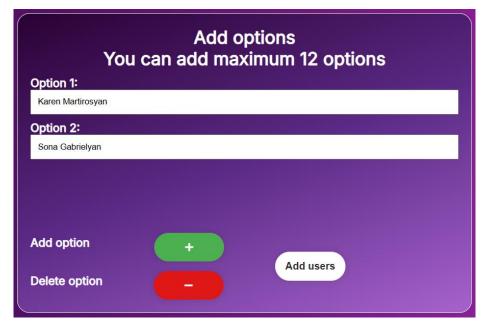
Նկ. 3.17 Աղմինի գլխավոր էջ

Ադմինն ձախ վահանակից ընտրում է «Create Election» և անցնում է քվեարկության ստեղծմանը։Քվեարկության ստեղծման համար լրացնում է 3 ձևաթղթեր։Առաջինում ադմինն լրացնում է քվեարկության վերնագիրը, նշում է սկսվելու և ավարտվելու ժամերը, ինչպես նաև ընտրում է՝ օգտատերը կարող է ընտրել միայն մեկ տարբերակ թե մի քանիսը։

Նկ. 3.18 Քվեարկության ստեղծման ձևաթուղթ

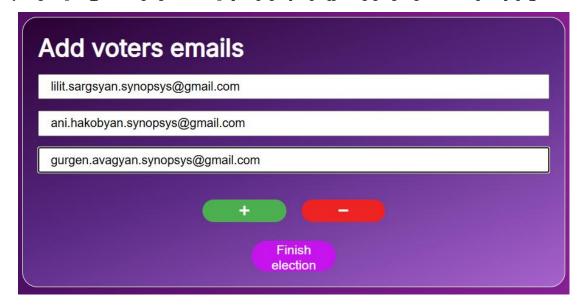
Շարունակելով, ադմինն երկրորդ պատուհանում լրացնում է տարբերակների դաշտերը։ Տարբերակների ներքևում կան կոմակներ,որոնց միջոցով ադմինը կարող է ջնջել կամ ավելացնել տարբերակ։ Չի թույլատրվում ունենալ 2-ից պակաս և 12-ից ավել տարբերակ։

Նկ. 3.19 Տարբերակների ավելացման ձևաթուղթ

Տարբերակներն ավելացնելուց հետո բացվում է երրորդ ձևաղթուղթը՝ քվեարկության մասնակիցների ավելացման համար և լրացնում է գրանցված քվեարկողների էլ. հասցեները։

Մակայն պետք է լինեն մինիմում 3 քվեարկողներ,դրանից պակաս հնարավոր չէ ունենալ։

Նկ. 3.20 Քվեարկողների ավելացման ձևաթուղթ

Ադմինը կարող է տեսնել քվեարկությունների ցուցակը։Դրա համար անհրաժեշտ է աջ վահանակից ընտրել է «Created Elections», որտեղ էլ աղյուսակով ներկայացված է ադմինի ստեղծած քվեարկությունը։Նշված է նաև, որ տվյալ քվեարկությունը դեռ չի սկսվել։

Նկ. 3.21 Աղմինի ստեղծած քվեարկության էջ

Քվեարկություն իրականացնելու համար գրանցված օգտատետրը մուտք է կատարում համակարգ։Համակարգում է «User/Admin Login» կոմակին սեղմելուց հետո բացվում է մուտքի էջը,որտեղ կա մուտք կատարելու համար նախատեսված ձևաթուղթը,այն նա լրացնում է։

Նկ. 3.22 Օգտատիրոջ մուտքի ձևաթուղթ

Ճիշտ տվյալներ լրացնելուց հետո ադմինի էլ․ հասցեյին ուղարկվում է նույնականացման կոդ,որը մուտքագրելուց հետո բացվում է դեմքի նույնականացման պատուհանը։

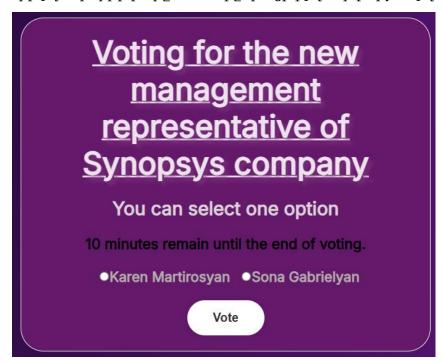
Նկ․3.23 Դեմքով նույնականացման պատուհան

Նույնականացումս անցնելուց հետո բացվում է օգտատիրոջ գլխավոր էջը։ Լոելայն բացվում է օգտատիրոջ համար նախատեսված կանոնների էջը։Կան տվյալներ գրանցման և մուտքի,քվեարկության գործընթացի,արդյունքների դիտման կանոնների մասին։

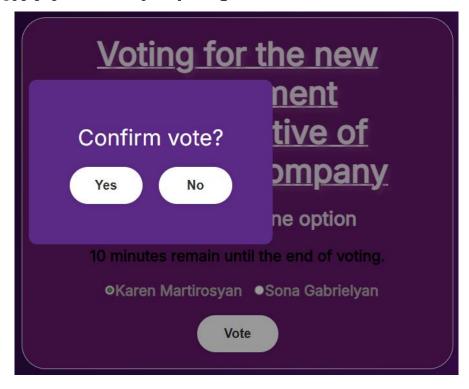
Նկ. 3.24 Օգտատիրոջ գլխավոր էջ

«Current Elections» բաժին մտնելուց հետո օգտատերը տեսնում է ընթացիկ քվեարկությունների քվեաթերթիկները։Կա մեկ ընթացիկ քվեարկության քվեաթերթիկ։

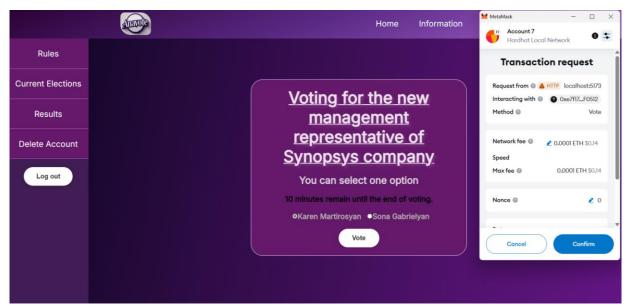
Նկ. 3.25 Օգտատիրոջ քվեարկման էջ

Օգտատերն ընտրում է իր նախընտրած տարբերակը և սեղմում «Vote»,որից հետո բացվում է փոքրիկ պատուհան,որտեղ նա նշում է «Yes»։

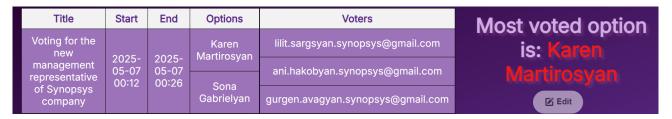
Նկ. 3.26 Քվեարկության հաստատման պատուհան

«Yes» տարբերակը սեղմելուց հետո համակարգը բացում է «MetaMask» դրամապանակի հաստատման պատուհանը,որտես օգտատերը ստորագրում է համապատասխան փոխանցումը։Օգտատիրոջ ձայնը պահպանվում է բլոքչեյնում և հնարավոր չէ այլևս փոխել։

Նկ. 3.27 Փոխանցման հաստատման պատուհան

Քվեարկության ավարտից հետո ադմինը կրկին մուտք է գործում և բացում քվեարկությունների ցուցակը։ Այժմ քվեարկության տվյալների բաժնում նշված է արդյունքը։

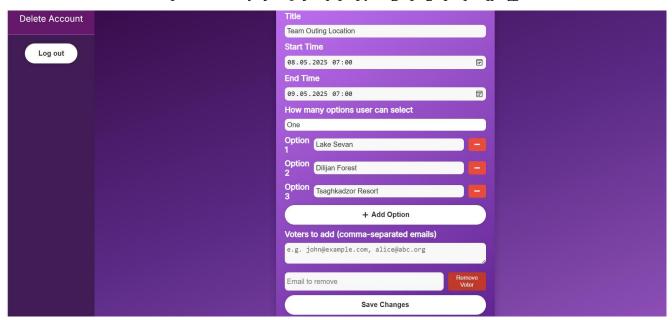

Նկ. 3.28 Ադմինի մոտ արդյունքի ցուցադրման էջ

Մտեղծված քվեարկությունը հնարավոր է փոփոխել սկսվելուց մինչև 1 ժամ առաջ։Նա մեկ այլ ստեղծած քվեարկության մեջ ավելացնում է նոր տարբերակ և ժաճս է փոփոխում։

Title	Start	End	Options	Voters	This voting is
Team Outing Location	2025-05- 08 06:00	2025-05- 09 07:00	Lake	lilit.sargsyan.synopsys@gmail.com	not started yet
			Sevan Dilijan Forest	ani.hakobyan.synopsys@gmail.com	
				gurgen.avagyan.synopsys@gmail.com	

Նկ. 3.29 Ստեղծված քվեարկությունը մինչև իմբագրելը

Նկ. 3.30 Ստեղծված քվեարկության խմբագրման ձևաթուղթ

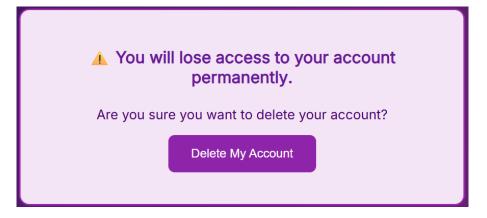
Title	Start	End	Options	Voters	This voting is
Team Outing Location	2025-05- 08 07:00	2025-05- 09 07:00	Lake Sevan	lilit.sargsyan.synopsys@gmail.com	not started yet
			Dilijan Forest	ani.hakobyan.synopsys@gmail.com	
			Tsaghkadzor Resort	gurgen.avagyan.synopsys@gmail.com	

Նկ. 3.31 Ստեղծված քվեարկությունը խմբագրելուց հետո

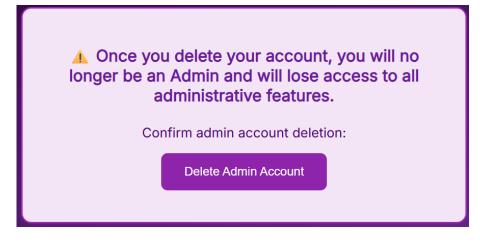
Քվեարկության ավարտից հետո օգտատերը մուտք է գործում և «Results» բաժնում տեսնում արդյունքը՝ «Ամենաշատ ձայն ստացած տարբերակն է Karen Martirosyan-ը»։

Election: Voting for the new management representative of Synopsys company
Karen Martirosyan got 2 votes
Sona Gabrielyan got 1 vote
Most votted option is: Karen Martirosyan

Նկ. 3.32 Օգտատիրոջ մոտ արդյունքի ցուցադրման էջ Օգտատերը կարող է ջնջել հաշիվը «Delete Account» բաժնից։

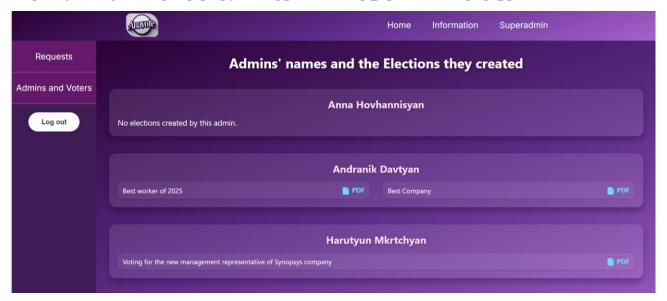

Նկ. 3.33 Օգտատիրոջ մոտ հաշվի ջնջման էջ Ադմինը նույնպես կարող է ջնջել իր հաշիվը «Delete Account» բաժնից։

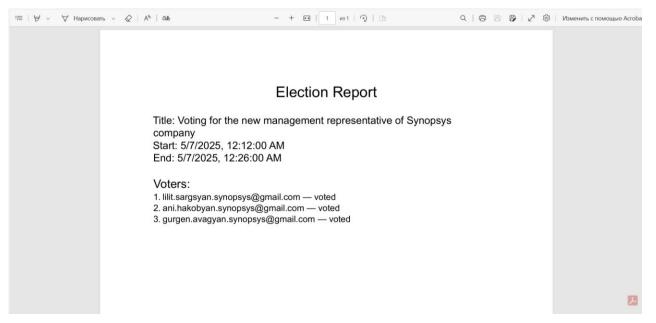
Նկ. 3.34 Ադմինի մոտ հաշվի ջնջման էջ

Սուպերադմինի գլխավոր էջում կա ևս մեկ բաժին,որը պարունակում է ադմինների և քվեարկողների մասին տեղեկատվություն։ Բաժնում նշված են բոլոր ադմինների անուններն և նրանց ստեղծած քվեարկությունների անունները կամ նամակ,որ չկա։

Նկ. 3.35 Ադսինների և նրանց ստեղծած քվեարկությունների էջ

Քվեարկության անվան կողքին կա ֆայլի նշան,որին սեղմելուց ներբեռնվում է ֆայլ,որում պարունակվում է քվեարկության անունը,սկսվելու և ավարտվելու ժամանակը,քվեարկողների էլ. հասցեներն ու կարգավիձակը ՝ քվեարկել է կամ չի քվեարկել։ Մա թույլ է տալիս խուսափել ադմինի կատարած խարդախություններից։

Նկ. 3.36 Քվեարկության մասին տեղեկություն պարունակող ֆայլ